

WARMIŃSKO-MAZURSKA BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA IM. PROF. TADEUSZA KOTARBIŃSKIEGO W OLSZTYNIE 1946-2006. Na podstawie wydawnictwa jubileuszowego "Warmińsko - Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie 1946-2006" (Olsztyn, 2006)

Maria Wiśniewska, Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie

Opublikowano 04.06.2006

27 kwietnia 2006 roku Warmińsko - Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie uroczystą sesją uczciła jubileusz 60-lecia działalności. Grono obecnie pracujących i emerytowanych bibliotekarzy wraz z zaproszonymi gośćmi świętowało wieloletnią działalność placówki. Obecność władz regionu podkreśliła rangę wydarzenia. (więcej informacji www.wmbp.olsztyn.pl)

W styczniu 1946 roku Kuratorium Okręgu Mazurskiego powołało do istnienia Centralną Bibliotekę Pedagogiczną w Olsztynie. Etapy jej rozwoju wyznaczają okresy:

I. 1946 - 1970

II. 1970 - 1999

III. 1999 - 2006

Pierwszy z nich to trudne początki budowy placówki w powojennych latach, czyli organizacja pierwszego lokalu, procesu gromadzenia księgozbioru, systemu wypożyczeń. W strukturze placówki sukcesywnie wyodrębniano potrzebne działy: Informacyjno- Bibliograficzny, Czytelnię, Opieki nad Bibliotekami Terenowymi, Instrukcyjno- Metodyczny. W latach sześćdziesiątych podjęto również pierwsze formy działalności środowiskowej: wystawy nowości, spotkania autorskie, promocję zbiorów. Dbano o wzrost czytelnictwa osiągając bardzo wysoki wskaźnik 70% czytających nauczycieli. W tym czasie także zaczęto tworzyć sieć bibliotek pedagogicznych w miastach powiatowych województwa. W wyniku tych działań powstało 18 placówek terenowych. Biblioteka zgodnie ze statutem nosiła nazwę Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Olsztynie. W roku 1952 przydzielono jej nowy lokal, który jest siedzibą do dnia dzisiejszego.

Lata 1970 - 1999 to aktywny rozwój placówki. Nastąpił okres intensyfikacji kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Powiększono księgozbiór chcąc sprostać potrzebom podstawowej kategorii użytkowników. Otwarto się także na potrzeby studentów olsztyńskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej przyjmując ich w poczet swoich czytelników. Biblioteka organizuje wiele działań dla lokalnego środowiska oświatowego. Uroczystości obchodzone są kolejne edycje konkursowe na najlepszą pracę magisterską pod nazwą "Nauczyciel współtwórcą postępu i nowatorstwa pedagogicznego". Organizowane są spotkania autorskie z pisarzami regionu, ludźmi zasłużonymi dla Warmii i Mazur. W roku 1987 odbyła się pierwsza wystawa

popularyzująca dokonania nowatorskie nauczycieli. Tym wydarzeniem zapoczątkowano formułę, która na trwałe wpisała się w działalność W-M BP. Od 1989 roku rozpoczęła działalność biblioteczna galeria "Bakałarz" prezentująca wystawy twórczości artystycznej nauczycieli. Godna odnotowania jest także inicjatywa edytorska placówki. Opracowano i wydano dwutomową "Bibliografię publikacji nauczycieli województwa olsztyńskiego" za lata 1945-1985 oraz 1986-1990. Zapoczątkowano opracowanie cyklu "Bibliografie osobowe nauczycieli województwa olsztyńskiego" wydając 3 bibliografie podmiotowo - przedmiotowe publikacji: Marii Zientary - Malewskiej, Władysława Gębika i Leonarda Turkowskiego. Te lata to także okres, w którym biblioteka powiększyła znacząco swoją powierzchnię użytkową. Prowadzona w okresie 1982-1986 rozbudowa lokalu spowodowała powiększenie jej metrażu o 800 m². Biblioteka zyskała atrakcyjną Wypożyczalnię, Czytelnię oraz salę konferencyjną. 16 kwietnia 1988 r. odbyła się uroczystość nadania placówce imienia Profesora Tadeusza Kotarbińskiego połączona z odsłonięciem tablicy pamiątkowej ku Jego pamięci. Niestety, początek lat dziewięćdziesiątych zapoczątkował trudny okres poważnych problemów finansowych instytucji. Brakowało środków na zakup nowości i prenumeratę czasopism. Remonty ograniczono do niezbędnego minimum.

Lata 1999 - 2006 to czas dużych zmian w funkcjonowaniu placówki. Przeprowadzona w 1999 roku reforma administracyjna kraju zmieniła granice województw. Organem prowadzącym został Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Z dniem 1 stycznia 2002 roku biblioteka otrzymała nowy statut i nazwę - Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna im. Prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Olsztynie. W skład obecnej sieci bibliotek weszło 11 placówek w miastach powiatowych województwa. Powyższe zmiany bardzo korzystnie wpłynęły na rozwój W-M BP. Odeszliśmy, miejmy nadzieję bezpowrotnie, od lat niedostatku. Uzyskane z organu prowadzącego środki pozwoliły przeprowadzić gruntowny remont lokalu i znacząco poprawić jego wygląd. Praca merytoryczna placówki prowadzona jest zgodnie z kierunkami wytyczonymi w przeszłości oraz wyzwaniem współczesności. Ostatnie dziesięciolecie to przede wszystkim czas intensywnej automatyzacji procesów bibliotecznych. Wszystkie bazy danych (11) tworzone są w programie MAK. Najważniejsze z nich to:

- baza książek (liczy ponad 57 000 rekordów, rejestruje ponad 70 000 woluminów, co stanowi ok. 60% księgozbioru)
- baza artykułów z czasopism pedagogicznych rejestrująca opisy artykułów z 54 czasopism (ponad 23 000 rekordów)

Od marca 2001 roku Biblioteka prowadzi stronę internetową, na której w kwietniu 2004 roku udostępniła katalog on-line.

Zinformatyzowany i zautomatyzowany świat nie przesłonił nam tradycyjnego bibliotekarstwa. Biblioteka jest nadal miejscem gdzie promuje się dobrą książkę, prowadzi zajęcia biblioteczne dla dzieci i młodzieży, konkursy literackie, organizuje ciekawe wystawy. Uczestniczy w życiu szkół poprzez organizację seminariów, konferencji poświęconych ważnym tematom edukacyjnym. Zespół bibliotekarzy realizuje wytyczoną misję biblioteki jako miejsca nowoczesnej edukacji ustawicznej i ośrodka kultury dla środowiska oświatowego regionu.

Rozwój Warmińsko - Mazurskiej Biblioteki Pedagogicznej w Olsztynie dobrze obrazują uzyskane w ciągu dziesięcioleci wskaźniki liczbowe, z których prezentujemy dwa podstawowe dotyczące rozwoju księgozbioru i czytelnictwa w Wypożyczalni.

ROK	ZBIORY			
	Wydawnictwa zwarte	Czasopisma	Zbiory Specjalne	Razem
1950	8.507	bd	-	8.507
1955	16.802	237	-	17.039
1960	25.962	1.015	-	26.977
1965	38.500	1.679	-	40.179
1970	51.925	2.687	-	54.612

1975	73.978	3.930	-	77.908
1980	96.840	5.259	-	102.099
1985	110.437	6.694	2.296	119.427
1990	126.769	7.683	6.266	140.718
1995	135.126	8.408	7.075	150.609
2000	143.815	7.965	8.152	159.932
2005	152.567	8.459	9.801	170.827

ROK	CZYTELNICY			WYPOŻYCZENIA		
	Nauczyciele	Inni	Ogółem	Nauczyciele	Inni	Ogółem
1950	bd	bd	430	bd	bd	2.837
1955	bd	bd	1.040	bd	bd	7.990
1960	bd	bd	1.176	bd	bd	17.395
1965	1.274	443	1.717	bd	bd	18.692
1970	1.444	920	2.364	13.004	7.454	20.458
1975	1.946	1.299	3.245	11.099	13.224	24.323
1980	1.762	1.582	3.344	17.052	16.615	33.667
1985	1.624	1.783	3.407	14.960	14.643	29.603
1990	1.793	2.640	4.433	17.908	26.699	44.607
1995	1.840	2.664	4.504	18.133	21.969	40.102
2000	1.752	3.861	5.613	10.986	25.223	36.209
2005	1.522	4.871	6.393	10.334	32.905	43.239